

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING СОЛИҚ КОДЕКСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Қонунчилик палатаси томонидан 2021 йил 14 декабрда қабул қилинган
Сенат томонидан 2021 йил 15 декабрда
маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 30 декабрда қабул қилинган ЎРҚ-599-сонли Қонуни билан янги таҳрирда тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2019 йил, 12-сонга 1-илова; 2020 йил, № 3, 198-модда, № 10, 593-модда, № 11, 652-модда, № 12, 690, 691-моддалар; 2021 йил, № 1, 6-модда, № 4, 294-модда, 4-сонга илова, № 8, 800-модда, № 9, 901-модда, № 10, 968, 969, 972, 973-моддалар) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) 6-модда тўққизинчи қисмининг **1-бандидаги** «Давлат солиқ қўмитаси» деган сўзлар «Вазирлар Маҳкамаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **17-модданинг:**

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги 5¹-банд билан тўлдирилсин:

«5¹) фойдали қазилмаларни қазиб олганлик учун махсус рента солиғи»;

учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Чет давлатлар автотранспорт воситаларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудига кирганлиги ва унинг ҳудуди орқали транзити учун йиғимни ҳамда алкоголь маҳсулотларини реализация қилиш ҳуқуқи учун йиғимларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби ушбу Кодекс билан тартибга солинади»;

3) 59-модданинг биринчи қисми 1-бандининг **биринчи хатбошисидаги** «муассасалари» деган сўз «ташкilotлари» деган сўз билан алмаштирилсин;

4) **75-модда** қуйидаги мазмундаги ўн биринчи қисм билан тўлдирилсин:

«Солиқ имтиёзларини ҳисобга олиш солиқ органлари томонидан ахборот тизимларидан фойдаланган ва солиқ имтиёзларининг ҳар бир турига махсус идентификация кодини берган ҳолда амалга оширилади»;

5) **76-модда** қуйидаги мазмундаги бешинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Солиқ солиш мақсадларида ҳисобга олишга нисбатан солиқ органларининг ахборот тизимларидан мажбурий фойдаланишга доир талаблар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан аниқланадиган тартибда белгиланиши мумкин»;

6) **78-модда** қуйидаги мазмундаги иккинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Фойдали қазилмаларни қазиб олиш учун махсус рента солиғини тўловчи бўлган чет эл инвестициялари иштирокидаги корхоналар солиқ ҳисобини солиқ солиш мақсадида ҳисоблаш усули бўйича АҚШ долларларида юритишга ҳақли»;

7) 97-модданинг **саккизинчи қисми** «ариза беришга» деган сўзлардан кейин «ёхуд бу ҳақда хабардор қилишга» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

8) 98-модданинг **биринчи қисми** қуйидаги мазмундаги 5-банд билан тўлдирилсин:

«5) шахс ушбу Кодекс 100-моддаси иккинчи қисмининг 32-банди бўйича юқори даражадаги таваккалчилик тоифасига киритилган бўлса»;

9) **100-модданинг:**

иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги 3²-банд билан тўлдирилсин:

«3²) агар манфаатдор шахс (тадбиркорлик субъекти) ушбу Кодекс 101-моддасининг биринчи қисмига биноан солиқ тўлашни кечиктириш ҳуқуқи тўғрисидаги хабарномани ер

участкалари, бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан уч ой ичида солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали ер участкалари, бинолар ва иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтганлигининг қайд рақамини ва санасини кўрсатган ҳолда солиқ органларига юборган бўлса»;

олтинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Агар солиқни тўлаш бўйича кечиктириш ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти ушбу модда иккинчи қисмининг 3, 3¹, 4, 5 ва 6-бандларида ва (ёки) тўртинчи қисмида кўрсатилган асосларга кўра берилган бўлса, кечиктириш ёки бўлиб-бўлиб тўлаш даврида амалда бўлган Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қайта молиялаштириш ставкасига тенг ставкадан келиб чиққан ҳолда, ушбу модда иккинчи қисмининг 3²-банди бўйича солиқларни тўлаш кечиктирилган кундан эътиборан қарз суммасига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қайта молиялаштириш ставкасининг 50 фоизи миқдорида фоизлар ҳисобланади. Ушбу модданинг иккинчи қисми 3²-бандида кўрсатилган асосларга кўра фоизлар солиқларни тўлаш кечиктириш бўйича қарз суммасига нисбатан кечиктириш даврида амалда бўлган Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қайта молиялаштириш ставкасининг 50 фоизига тенг ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисобланади. Бунда, солиқларни манфаатдор шахс томонидан тўлашни кечиктиришнинг амал қилиш муддати солиқ органига хабарнома юборилган санадан эътиборан ҳисоблаб чиқарилади, кечиктирилган солиқлар суммаси эса, муддати тугаган ойдан кейинги ойдан бошлаб кечиктириш муддати тугаганидан сўнг амал қилиш муддати тугаган санадан эътиборан кечиктирилган солиқ суммаси ҳисобланган фоизлар билан бирга тенг улушларда ўн икки ой ичида тўланади»;

10) 101-модданинг:

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқни тўлаш бўйича кечиктириш ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини бериш тўғрисидаги ариза манфаатдор шахс томонидан тегишли ваколатли органга берилади. Тадбиркорлик субъектлари (бундан давлат улуши 50 фоиздан юқори бўлган корхоналар, ер қаридан фойдаланувчилар ва акциз ости маҳсулотларини ишлаб чиқарувчилар мустасно) умумий майдони бир минг квадрат метрдан ортиқ бўлган ер участкаларига ва (ёки) бинолар ҳамда иншоотларга бўлган мулк ҳуқуқи олинганда ушбу Кодекс 17-моддаси биринчи қисмининг 7 ва 8-бандларида кўрсатилган солиқларни тўлашни тақдим этилган хабарнома асосида хабардор қилган ҳолда ва гаров таъминотисиз олти ой муддатга кечиктириш ҳуқуқига эга. Бунда кечиктирилган солиқлар суммаси давлат рўйхатидан ўтказилган ер участкаларининг, биноларнинг ва иншоотларнинг қийматидан ва (ёки) майдонларидан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилган солиқлар миқдорида белгиланади»;

ўн тўққизинчи қисми қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин:

«Агар солиқ тўловчи томонидан юборилган хабарнома ушбу Кодекс 100-моддаси иккинчи қисмининг 3²-бандида назарда тутилган асосларга мувофиқ бўлмаса, солиқ органи уч кундан кечиктирмай солиқ тўловчига солиқларни тўлаш бўйича кечиктириш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисида хабарнома юборади»;

11) 102-модданинг **учинчи қисми** қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин:

«Ер участкалар, бинолар ва иншоотлар солиқ тўловларини тўлашни кечиктириш муддати даврида реализация қилинган ёки ижарага берилган тақдирда, ушбу Кодекс 100-моддаси иккинчи қисмининг 3²-бандида назарда тутилган асосларга кўра кечиктириш суммаси бир ой ичида тўлиқ миқдорда ундирилади»;

12) 105-модда:

қуйидаги мазмундаги еттинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Жами йиллик даромад тўғрисидаги декларация асосида аниқланадиган жисмоний шахслардан олиннадиган даромад солиғининг ортиқча тўланган (ушлаб қолинган) суммаси солиқ тўловчи бўлган жисмоний шахсга, унинг солиқ ҳисобида турган жойидан қатъи назар, унинг солиқ органига тақдим этган аризаси асосида қайтарилади»;

еттинчи ва **саккизинчи қисмлари** тегишинча саккизинчи ва тўққизинчи қисмлар деб ҳисоблансин;

13) 132-модда:

қуйидаги мазмундаги бешинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Солиқ тўловчи солиқ органларининг маълумотлар базасида мавжуд бўлган ўз ҳисоб маълумотларини солиқ органининг сўровига кўра солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали тасдиқлаши керак»;

бешинчи қисми олтинчи қисм деб ҳисоблансин;

олтинчи қисми «маълумотларини юритиш» деган сўзлардан кейин «солиқ тўловчилар томонидан уларни тасдиқлаш» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

14) 138-модда:

қуйидаги мазмундаги иккинчи — еттинчи қисмлар билан тўлдирилсин:

«Солиқ органлари камерал солиқ текшируви ўтказилиши бошлангунига қадар текширувдан олдинги таҳлилни ўтказиши мумкин.

Текширувдан олдинги таҳлил — тақдим этилган солиқ ҳисоботини ва солиқ тўловчининг фаолияти тўғрисидаги бошқа ахборотни солиқ органлари томонидан ахборот тизимларидан фойдаланган ҳолда, солиқ тўловчининг иштирокисиз ўтказиладиган автоматлаштирилган таҳлилдир.

Текширувдан олдинги таҳлил солиқ органи раҳбарининг (раҳбар ўринбосарининг) буйруғисиз амалга оширилади.

Агар текширувдан олдинги таҳлил чоғида солиқ органи томонидан тақдим этилган солиқ ҳисоботида солиқ органида мавжуд бўлган маълумотлар билан тафовутлар ва (ёки) хатолар аниқланса, солиқ тўловчига солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали солиқ ҳисоботига тегишли тузатишлар киритиш тўғрисидаги хабарнома юборилади.

Солиқ тўловчи тегишли тузатишлар киритиш тўғрисидаги хабарнома олинган кундан эътиборан ўн кунлик муддатда аниқлаштирилган солиқ ҳисоботини ёки аниқланган тафовутларнинг асосномасини тақдим этиши шарт. Бундай мажбуриятнинг бажарилмаганлиги солиқ органи томонидан солиқ тўловчида камерал солиқ текширувини тайинлаш учун асос бўлади.

Текширувдан олдинги таҳлил аниқлаштирилган солиқ ҳисоботи ёки аниқланган тафовутлар асосномаси солиқ тўловчи томонидан тақдим этилган ёхуд камерал солиқ текшируви тайинлаган санадан эътиборан яқунланган ҳисобланади»;

иккинчи — ўн саккизинчи қисмлари тегишинча саккизинчи — йигирма тўртинчи қисмлар деб ҳисоблансин;

ўн бешинчи қисмидаги «ўн кунлик муддатда» деган сўзлар «беш кун ичида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

йигирма иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Қўшилган қиймат солиғи суммаси ўрнини қоплашга нисбатан камерал солиқ текшируви солиқ тўловчи томонидан солиқ даври учун солиқ ҳисоботи тақдим этиш чоғида солиқ органлари қўшилган қиймат солиғининг салбий суммаси ўрнини қоплаш (қайтариш) тўғрисида хабардор қилинган кундан эътиборан олтмиш кун ичида солиқ органининг буйруғисиз, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади. Қўшилган қиймат солиғи суммаси ўрнини қоплашга нисбатан камерал солиқ текшируви натижаларига кўра солиқ ҳисоботига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги талабнома ёзиб берилмайди»;

15) 182-модданинг **олтинчи қисмидаги** «Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси тасдиқлайди» деган сўзлар «Вазирлар Маҳкамаси белгилайди» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

16) 195-модданинг **саккизинчи қисмидаги** «Давлат солиқ қўмитаси» деган сўзлар «Вазирлар Маҳкамаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

17) 197-модданинг **иккинчи қисмидаги** «Молия вазирлиги» деган сўзлар «Вазирлар Маҳкамаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

18) 199-модданинг **бешинчи қисмидаги** «Давлат солиқ қўмитаси» деган сўзлар «Вазирлар Маҳкамаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

19) 220-модданинг **матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқ ҳисоботини ўз вақтида тақдим этмаганлик учун солиқ тўловчи бўлган юридик шахснинг мансабдор шахси ёки солиқ тўловчи бўлган жисмоний шахс маъмурий жавобгарликка тортилади»;

20) **223-модда:**

учинчи қисми қуйидаги мазмундаги ўн бешинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«қазиб олинган фойдали қазилмалар ҳажмининг солиқ ҳисоботида тўлиқ акс эттирилмаганлиги»;

қуйидаги мазмундаги бешинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Ҳисобварақ-фактураларда ёки назорат-касса техникаси чекларида олинган товарлар (хизматлар) номенклатурасига ёхуд фаолиятнинг ўзига хос хусусиятларига ва амалга ошириладиган турларига мувофиқ бўлмаган идентификация кодларини акс эттириш —

ҳисобварақ-фактураларда ёки назорат-касса техникаси чекларида кўрсатилган реализация қилинган товарлар (хизматлар) қийматининг бир фоизи миқдорида жарима солишга сабаб бўлади»;

21) 242-модданинг **олтинчи қисми** «алоқа хизматлари» деган сўзлардан кейин «молиявий ва суғурта хизматлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

22) 243-модда **биринчи қисми:**

11-банднинг **биринчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«тиббий хизматлар (бундан косметологик хизматлар мустасно). Ушбу банднинг мақсадида тиббий хизматлар жумласига, хусусан, қуйидагилар киради»;

14-бандининг:

биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«14) санаторий-курорт, соғломлаштириш хизматларини, шунингдек бюджет ташкилотлари томонидан кўрсатиладиган жисмоний тарбия ва спортга доир хизматларни. Ушбу банднинг мақсадида»;

«б» **кичик банди** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«б) бюджет ташкилотлари томонидан кўрсатиладиган жисмоний тарбия ва спорт хизматлари жумласига, хусусан, спорт иншоотларида, мактабларда, клубларда спорт турлари бўйича ўқув гуруҳлари ҳамда жамоаларида соғломлаштириш йўналишидаги жисмоний тарбия ва спорт машғулотларини ўтказишга оид хизматлар, умумжисмоний тайёргарлик хизматлари, спорт мусобақаларини ёки байрамларини, спорт-томоша тадбирларини ўтказиш бўйича хизматлар, шунингдек мазкур тадбирларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш учун спорт иншоотларини ижарага бериш киради»;

23) 244-модда биринчи қисми **1-бандининг:**

биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1) банк операциялари, бундан қиймати қатъий суммада белгиланган хизматлар мустасно, хусусан»;

тўртинчи хатбошисидаги «очиш ҳамда» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

саккизинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«банк кафолатларини бажариш (банк кафолати бўйича тўлов)»;

ўнинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«аккредитивлар бўйича ҳисоб-китоблар ва тўловлар»;

24) 259-модданинг **иккинчи қисми** чиқариб ташлансин;

25) **266-модда:**

биринчи қисмининг **5-банди** «бундан ушбу модданинг учинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

иккинчи қисми «бундан ушбу модданинг учинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги учинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Агар солиқ тўловчи охириги бир йил давомида валюта тушумларини ўз вақтида таъминлаб келаётган ва экспорт шартномалари бўйича муддати ўтган дебитор қарздорлиги бўлмаган интизомли солиқ тўловчилар тоифасига киритилган бўлса, экспорт қилинадиган товарлар учун ишлатилган, ҳақиқатда олинган товарлар (хизматлар) бўйича тўланиши лозим бўлган (тўланган) солиқ суммаси солиқ тўловчининг Ўзбекистон Республикаси банкларидаги ҳисобварақларига чет эл валютаси тушуми келиб тушишидан қатъи назар ҳисобга олинади. Товарлар «экспорт» божхона режими остида чиқарилган кундан эътиборан бир юз саксон календарь куни ичида валюта тушуми ёки унинг бир қисми солиқ тўловчининг Ўзбекистон Республикаси банкларидаги ҳисобварақларига келиб тушмаган тақдирда, ҳисобга олинган солиқ суммаси ёки унинг тегишли қисми белгиланган тартибда ҳисобдан чиқарилади»;

учинчи — ўн тўртинчи қисмлари тегишинча тўртинчи — ўн бешинчи қисмлар деб ҳисоблансин;

26) 269-модданинг **биринчи қисми** қуйидаги мазмундаги 5-банд билан тўлдирилсин:

«5) ушбу товарлар солиқ органларида ҳисобга қўйилмаган шартномалар асосида ижарага олинган ёки бепул фойдаланилаётган кўчмас мулк объектларида сақланганда»;

27) **274-модда:**

иккинчи ва учинчи қисмлари қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқ тўловчи ўрни қопланиши лозим бўлган солиқ суммасини қайтаришга доир солиқ ҳисоботини тақдим этишда солиқ органларини бу ҳақда хабардор қилган ҳолда, солиқнинг салбий суммаси ўрнини қоплаш (қайтариш) учун мурожаат қилиш ҳуқуқига ҳам эга бўлади.

Агар камерал солиқ текшируви натижаларига кўра, солиқ органи солиқ суммасининг ўрнини тўлиқ ёки қисман қоплаш тўғрисида қарор қабул қилса, мазкур солиқ суммаси солиқ тўловчига солиқ ҳисоботини тақдим этишда солиқ суммасини қайтариш ҳақида солиқ органлари хабардор қилинган санадан эътиборан олтмиш кундан кечиктирмай қайтарилади»;

тўртинчи қисмининг:

биринчи хатбошисидаги «бу ҳақда солиқни қайтариш тўғрисидаги аризада кўрсатилган» деган сўзлар «солиқ ҳисоботини тақдим этишда солиқ органларини хабардор қилган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2-бандидаги «солиқни қоплашга доир ариза» деган сўзлар «солиқ ҳисоботи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

бешинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқнинг ўрнини тезлаштирилган тартибда қоплашда солиқ тўловчи томонидан қайтариш учун солиқ ҳисоботида кўрсатилган солиқ суммасининг ўрни унга етти кун ичида тўлиқ ҳажмда қопланади. Бунда ўрни қопланиши учун солиқ ҳисоботида кўрсатилган солиқ суммаси асослангандирлигининг камерал солиқ текшируви умумий тартибда амалга оширилади. Агар камерал солиқ текшируви натижаларига кўра солиқ ҳисоботида ўрни қопланиши учун кўрсатилган солиқ суммаси ёки унинг бир қисми асоссиз бўлиб чиқса, солиқ тўловчи солиқнинг ўрни ўзига асоссиз равишда қопланган суммасини қоплаш санасидан то уни бюджетга тўлаш санасигача пеня ҳисобланган ҳолда бюджетга тўлаши шарт»;

28) 284-модда иккинчи қисмининг **1-бандидаги** «бундан акциз тўланадиган товарларнинг айрим турлари мустасно» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

29) 289¹-модданинг **биринчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Тамаки маҳсулотларига нисбатан солиқ ставкалари қуйидаги миқдорларда белгиланади: